

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

Durātibz treugis, quas episcopus Traiectensis proximo anno interposuit, cū Groningenses iniquis ferrent animis oppidum Dam à comite teneri, conduxere manum peditum validam, aliquot millibus aureorum expromissis, quæ, dum expugnātū traderetur oppidum, soluerentur. Oppugnavere pedites cum ciuibz, nō sātis communitum opidulum: Et nisi fortissimē ab his qui inerant, defensum esset, etiam expugnāssent. Comes interim armauit suos aliquot exteris conductis: Mittebantur etiā à vicinis nonnulla supplementa: fortior creuerat, quā ut ab oppugnantibus posset sustineri. Itaque repulit primo impetu Groningenses: Priusquā tamē ille accederet, impletis fossatis fœno & euectionibus multis, transiliērunt in oppidum gregarij. Ibi adunati qui intus erāt, repulerunt, aliquot cētenis oppressis. Sed vbi comes prodijt in aciem, redigūtur pedites collectitij cum Groningensibus pugnaturi, etiam duplato militum numero exuperati: Missilibz primū & deindē ex tormentis de parte comitum iacta saxa ordinem rupere, stragemq; fecere. Tum gregarij primi fugam ineunt, Groningenses sequuntur. Ibi magna fit strages de parte vrbicorū. Altera & hac peditum infida pugna, quæ vehementer eorum nomen extenuat, monstratq; & perfidum, & inane genus militum, solo nomine & gloriatione magnum. Tum victor comes firmat obsidionem, captiuis multis ex vrbe detentis: Tribus locis presidia imponit, nē quouis pacto quicquā importetur. Ad famē resistā respexit, nisi properata inundatione, aut rerū cōpositione oppido consuleretur.

CAPVT XXIX.

Eodem illo tempore, cū ageretur annus primus post mille quingentos, Henricus dux Brunsvici se-

Ppp 2 nior.

nior, pro filio adiutore diœcesis Bremensis, Phrisiam eidem ecclesiæ ab olim subditam, nunc malè paremem, quodd se liberam diceret à memoria diuī Karoli Magni, ad iuga cogere institit. Circuiuit ille suo more, vt solet, in persona, diligenter omnium vicinorum principum domos, inuitans ad auxilia submittenda, pro infrem populo sub iuga mittendo: perfecitque, vt ad principium Septembris conuenirent: seriùs quidem quàm plaustru terræ oppugnāderatio deposceret, quodd autumnī aquosa tempora, immeabilem faciunt terram. Sed latè contrahenda auxilia priùs cogi non poterant. Submisere suos, Henricus Luneburgensis, Magnus Magnopolensis, Bugslaus Pomeraniæ duces: Ipse Ericus cum Henrico fratre totis incubuere viribus: & è diœcesi Bremensi militia omnis, & ab vrbe, & ab agris, quotquot poterant, in vnum conuenere. Ferebantur inesse auxilia archiepiscopi Coloniensis, & prouincialis Hassiæ comitis. Poterant illa ad ingeminandum terrorem predicari: Poterant adesse, nihil ad rem. Ingenti tum equitum peditumq, agmine terram petiere memoratam: quanuis priusquàm ed declinarent, satis incertum haberetur, quodd tanta dirigeretur expeditio. Finxit sibi quisque somnia: Sed tamen vigilabant omnes, & stabant ad custodiam suarum rerum. Initiū Phrisia Stadland, quodd continenti arida tangitur, quia defendi non poterat, deseritur, intrò ad reliqua palustria retrocedentibus incolis, cum armentis & gregibus: Ibi verò se defensionī parabant. Hostile agmen plena horrea reperit, vnde faciliorem sibi fecerat oppugnationem. Multitudo verò tanta facile absumptis quæ aderāt, ad famem peruenere, vt castra multi desererent, inedia coacti. Oppugnatio

gnatio verò intentata est viriliter : nec defensio segnis erat stantium pro libertate : Indè, quod necesse fuit, incommoda sunt vtrinquè illata : sed maiora tulere impugnantibus. Accessit autumnii pluuiiale tempus, quod incolis quantum commodabat, tantum incommodabat impugnantibus. Ecclesiam vnâ in castella uere ducales, ut per vniuersam brumam distinerent populum ruriculam ab agrorum suorum cultura. Sed accolarum instantia & incubantium ecclesiæ formidata inedia rem diremit : Itaque duces retraxere copias. Sequenti sunt nō diu post ecclesiæ defensores. Itâ in aliud tempus dilata res est. Quo tempore Groningenses cum hostibus pacti, ad treugas venerunt. Pax deindè certis legibus est composita : Sed neque illa durauit, cum Idzardus comes orientalis Phrisiæ oppidum Dam, quod seruat aditum maris, tene- ret : Et quanuis non omnino disclusi Groningenses viderentur mari, habentes portus alios, agrè tamen cerne- bant comitem illis incumbere. Sed neque duces superio- ris Saxonie tenentes occiduam Phrisiam, destituere Groningensibus arma ostendere. Urbici sese, ac pertasi rerum bellicarū, missis oratoribus, paci componendæ insti- terant : Proposita sunt eis capita pactionis, quæ si subirèt, rediret tranquillitas. Oratores retrò ferebant ad sena- tum urbis, qui videbatur conditiones amplexurus. Insi- nuanda fuere eadem capitula populo : Qui ubi cogno- uit, vno ore reclamauit : Extrema passuros omnes, san- guinem & vitam impensuros, priusquam acciperent conditiones. Quod ubi renunciatum est principibus, vi- debantur laxare rigorem : Nam extrema perpeti de- cernentes, solent acres intendere casus : Ibi in hunc diem res conquiescunt.